

සාරාංශය

කීර හා කොරටු වගාවන් ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන හා අලෙවිකරණය පිළිබඳ අධ්‍යයනය සිදු කරන ලද්දේ මාතර දිස්ත්‍රික්කයේ මාලිමබඩ, මඩිගගොඩගම, කැකණදුර, විල්පිට, මිරිස්ස, කඩවැද්දුව සහ හක්මණ යන ගොවිජන සංවර්ධන බල ප්‍රදේශ තුළ වේ. කීර වගා ගොවීන් 59ක්, කොරටු ගොවීන් 13 ක් හා කීර හා කොරටු වගා ගොවීන් 13ක් වශයෙන් ගොවීන් 10 ක් සහභාගී කර ගනිමින් ප්‍රශ්නාවලී සමීක්ෂණ, සම්මුඛ සාකච්ඡා හා ප්‍රධාන පුද්ගල සාකච්ඡා ආශ්‍රයෙන් මේ අධ්‍යයනය සඳහා දත්ත රැස් කරන ලදී.

මාතර දිස්ත්‍රික්කයේ වගා කරන කොරටු ඵලවළු අතර අමු මිරිස්, වැටකොළ, පතෝල, බණ්ඩක්කා, මැකරල්, බෝංචි, පිපිඤ්ඤා, මාළුමිරිස් සහ දඹල ප්‍රධාන ඒවා වේ. කොළ ඵලවළු අතර කංකුං, මුකුණුවැන්න, ගොටුකොළ, රන් තම්පලා, කොළ තම්පලා සහ කතුරුමුරුංගා ප්‍රධාන ඒවා විය. මෙම කොළ ඵලවළු හා කොරටු ඵලවළු ප්‍රධාන අලෙවි මධ්‍යස්ථාන වූයේ මාතර මහ නගර සභා බල ප්‍රදේශය, මාතර වෙළඳපොළ, දෙනිපිටිය සම්ප්‍රදායික ඵලවළු වෙළඳපොළ සහ ප්‍රාදේශීය කඩ වීදි සහ ග්‍රාමීය පොළවල් විය.

කීර වගා කර තිබූ ඉඩම්වලින් 64% කුඹුරු ඉඩම් වූ අතර ඒවා පුරන් කුඹුරු විය. ඵලවළු වගා කර තිබූ කොරටු සාදා තිබුණේ ගෙවතු, ගොඩ ඉඩම් හා කුඹුරු ඉඩම්වලය. ගෙවතුවල ඵලවළු වගා කර තිබූ ගොවීන් 14%ක් විය. ඵලවළු හා කීර යන දෙවර්ගයම වගා කර තිබූ ගොවීන්ගෙන් 25%ක් කුඹුරු ඉඩම්වල වගා කර තිබුණි. සුර්ය රශ්මිය මනා සේ ලැබීම, වෙනත් ගස්වල මුල් නොමැති වීම නිසා වගාවට නිසි පෝෂණය ලැබීම මත කුඹුරුවල කීර සහ ඵලවළු වගාව ඵලදායී වී තිබුණි. එබැවින් කීර ගොවීන් අතරින් 48% කුඹුරුවල කීර වගා කර තිබුණි.

කීර වගාවන්හි පවතින විශාලත්වයන් සලකන විට පර්චස් 10 සිට අක්කර 1 දක්වා විශාල කීර වගා බිම් පැවතුණි. කීර වගා බිම්වලින් 32%ක් පර්චස් 10 සිට පර්චස් 20 දක්වා ද , තවත් 32% පර්චස් 21 සිට 40 දක්වා විශාල ඒවා විය. කීර වගා කළ ගොවීන්ගෙන් 66%ක් හා ඵලවළු කොරටු ගොවීන්ගෙන් 77%ක් තමන්ගේම ඉඩම් වල වගා කර තිබුණි. කීර ගොවීන්ගෙන් 82%ක් තනි වගාවක් ලෙස කීර වගාව පමණක් කර තිබුණි. එහෙත් ඵලවළු කොරටු ගොවීන්ගෙන් 45% මිශ්‍ර වගාවක් ලෙස තම වගාව කරගෙන ගොස් තිබුණි. කීර වගා කළ ගොවීන්ගෙන් 55% ද, ඵලවලු ගොවීන්ගෙන් 44% පූර්ණ කාලීනව වගා කර ගෙන ගොස් තිබුණි. කීර වගාව ආරම්භ කිරීමේදී ගොවීන්ගෙන් 82% දඬු වශයෙන්ද, ඵලවළු ගොවීන්ගෙන් 94% බීජ වශයෙන්ද වගාව ආරම්භ කර තිබුණි. රෝපණ ද්‍රව්‍ය සපයා ගැනීම සම්බන්ධයෙන් 54% කීර ගොවීන් තමන්ගේම

වගාවකින් දඬු ලබාගෙන තිබූ අතර එළවලු ගොවීන්ගෙන් 40% වෙළෙඳපොළෙන්ද 33% තමන්ම නිපදවා ගත් බීජ ද යොදාගෙන තිබුණි. වගාවට ජලය සපයාගෙන තිබූ ජල මූලාශ්‍රය වූයේ කීර වගාව සඳහා 31% හා 35% පිළිවෙළින් ඇළ හා ලීඳෙන් ද එළවළු වගාව සඳහා 58% ලීඳෙන්ද විය. කීර වගාවකින් අස්වනු නෙළා ගැනීම සඳහා මාස දෙකක කාලයක් ගත විය. එළවළු ගොවීන්ගෙන් 82% මාස දෙකකදී ය. කීර වගාව සඳහා යොදාගෙන තිබූ බීජ සම්බන්ධයෙන් කීර ගොවීන්ගෙන් 57% සම්ප්‍රදායික බීජ භාවිතා කර තිබූ අතර එළවළු ගොවීන්ගෙන් 41% දේශීය වැඩිදියුණු කළ බීජ භාවිතා කර තිබුණි. වගාවන් කරගෙන යාම සඳහා ශ්‍රමය සපයා ගැනීමේදී කීර ගොවීන්ගෙන් 94% හා එළවළු ගොවීන්ගෙන් 77% පවුලේ ශ්‍රමය භාවිතා කර තිබුණි. කීර හා එළවළු යන බෝග දෙකම වගා කර තිබූ ගොවීන්ගෙන් 63% කුලී ශ්‍රමය භාවිතා කර තිබුණි.

වගාවන් පවත්වාගෙන යාම සඳහා අවශ්‍ය තාක්ෂණික උපදෙස් බාහිර පාර්ශව වෙතින් ලබා ගෙන තිබූ බව වාර්තා වී ඇති අතර ඒ කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ හා නිෂ්පාදන සහකාරවරුන්ගෙන් සහ කෘෂිකර්ම උපදේෂකවරුන්ගෙනි. වගාව සඳහා අවශ්‍ය අරමුදල් සපයාගෙන තිබුණේ තමන්ගේ අරමුදල් යෙදවීම මතය. කීර වගාවේ නිරත ගොවීන්ගෙන් 80% හා එළවළු වගාවේ නිරත ගොවීන්ගෙන් 65%ක් තමන්ගේම මුදල් යොදා තිබුණු අතර 10%ක් පමණ ගොවීන් රජයේ බැංකුවලින් ණය සපයාගෙන තිබුණි.

කීර වගා කර තිබූ ගෘහස්ථවලින් 74% සාමාජිකයින් 4 -6 අතර පිරිසක් ජීවත් වූ ඒවා වූ අතර එළවළු වගාකරන ලද ගෘහස්ථවලින් 63% සාමාජිකයින් 4 සිට 7 දක්වා පිරිසක් ජීවත් වූ නිවෙස් විය. පවුලේ ශ්‍රමය සපයා ගැනීමට ප්‍රමාණවත් වූ සාමාජිකයින් පිරිසක් මෙම ගෘහස්ථවල සිටි බව පැහැදිලි වේ.

කීර වගා කරනු ලැබූ ගොවි පවුල්වලින් හා එළවළු වගා කරනු ලැබූ ගොවි පවුල්වලින් 71% ම තමන්ගේම ඉඩම්වල වගා කර තිබුණි. අදයට සහ බද්දට ගත් ඉඩම්වල ද කීර සහ එළවළු වගා කර තිබුණි. අදයට ගත් ඉඩම් සඳහා ප්‍රවේණිය ගෙවා තිබූ අතර, කීර වගාවේ ආදායමෙන් 1/4ක් ගෙවා තිබුණි. මේ හැර කීර වගා කරන ලද කුඹුරේ වපසරියට සමාන කුඹුරක වී අස්වැන්නෙන් 1/4ක් වීවලින් ගෙවිය යුතුව තිබුණි. බද්දට ගැනීමේදී කීර වගා අක්කර 1/4ක් සඳහා රු. 3000 සිට 7000 දක්වා විවිධ ප්‍රමාණයේ බද්දක් ගෙවා තිබුණි.

කීර හා එළවළු නිෂ්පාදන අලෙවිකරණ ක්‍රියාවලිය මාතර දිස්ත්‍රික්කය තුළටම සීමා වී තිබුණි. කීර හා එළවළු මහ නගර සභා සහ තදාසන්න නගරවල කඩවිදිවල හා ග්‍රාමීය පොළවල්වල අලෙවි කිරීම අලෙවි ක්‍රියාවලිය විය. අධ්‍යයනයේ ගොවීන්ගෙන් 80%ක්ම අලෙවි ගැටලුවක් නොමැති බව ප්‍රකාශ කර තිබුණි. එහෙත් ගොවීන් මුහුණ පා සිටි ගැටලුව වූයේ කීර හා එළවළු අලෙවි මිල

දැඩි ලෙස උච්චාවචනය වීමයි. වර්ෂා සමයේදී කීර වගා කරනු ලැබූ කුඹුරු ජලයෙන් යට වී පවතින අතර අපිරිසිදු බව නිසා පරිභෝගිකයන් ඉල්ලුම අඩු කිරීමෙන් මිල පහළ බසින අතර අලෙවි කළ හැකි ප්‍රමාණය ද පහළ බසී. ඒ නිසා කීර වගාකරුවන්ගේ ආදායම පහළ බසී. පලා මිටියක මිල ඒ ඒ වර්ග අනුව විවිධ මිලට පැවති අතර රු.5.00 සිට රු. 30.00 දක්වා පැවතුණි. කීර හා එළවළු අලෙවි කරන ජාලය සරල එකක් විය. කීර සම්බන්ධයෙන් කීර තොග එකතු කරන්නා, ග්‍රාමීය හා නාගරික මට්ටමේ පොළ, කඩවිදිය ද එළවළු සඳහා කොමිස් වෙළෙඳන්දා, තොග වෙළෙඳන්දා, ව්‍යාපාරික මධ්‍යස්ථාන හා සිල්ලර වෙළෙඳසැල් ද වශයෙනි.

කීර අලෙවියේදී ඇසුරුමක් භාවිතා කර නොතිබූ අතර කීර මිටි 50, 100 මිටි වශයෙන් බැඳ ප්‍රවාහනය කළ අතර, මිටි බැඳීම සඳහා කෙසෙල් පට්ටා හෝ වියළා ගත් තුන්ඉරියා පත් භාවිතා කර තිබුණි. සැහැල්ලු ලොරි රථ, යතුරු පැදි මඟින් කීර වෙළඳපොළවල් කරා ප්‍රවාහනය කර තිබුණි. එළවළු ගොවීන්ගෙන් 68%ක් ඇසුරුමක් භාවිතා කර තිබුණි. එනම් පොහොර බැග්, දැල් උර සහ ගෝනි යනාදියයි.

කීර සහ එළවළු මිල තීරණය වූයේ 77%ක් ම එදිනෙදා වෙළඳපොළවල තීරණය වී ඇති මිල මත ය. කීර හා එළවළු මිල තීරණය කිරීමෙන් 13%ක් ඒවා මිලදී ගැනීම සඳහා නිවෙස්වලට පැමිණෙන පුද්ගලයන් විසින් තීරණය කර තිබුණි. එළවළු අලෙවි මිල තීරණය 78%ක් ම වෙළඳපොළේදීම සිදු විය. වර්ෂා සමයේදී කීර ලියලීම වෙගවත් වන බැවින් නිෂ්පාදනය වැඩි වී සැපයුම වැඩි වීම නිසා මිල පහළ බසී. කීර මිල අඩු වීමත් සමඟම එළවළු මිල ද අඩු වන බව හෙළි වී ඇත.

කීර සහ එළවළු වගා කරන ගොවීන් මුහුණ දී සිටින ගැටලු ගණනාවක් ද හෙළි විය. වගා කිරීමට ජල හිඟතාවය, වතුර බැස නොයෑම, මුහුදු ජලය එකතු වීම වැනි පාරිසරික ගැටලු විවිධ කෘමි හානි සහ දිලීර ආසාදන නිසා එළවළු වගාවට අධික ලෙස කෘෂි රසායන යෙදවීමට සිදු වීම හා එම නිසා නිෂ්පාදන වියදම අධික වීම, යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය නොවීම යනාදී ගැටලුත් මේ අතර ප්‍රධාන විය. මොණර, රිලා, වල් උරු යනාදී සතුන්ගෙන් හානි සිදු වීම, තාක්ෂණික ක්‍රම පිළිබඳ දැනුවත්භාවය අඩුකම නිසා එලදායිතාවයේ අඩුකම යනාදී ගැටලු ද මෙම වගාවන් දෙක ආශ්‍රිත ව ඇති බව හෙළි විය.

මේ ගැටලු සඳහා විසදුම් ලෙස වෙළඳපොළ කාර්යක්ෂම කිරීම, පුළුල් කිරීම, පිට පළාත්වලට කීර හා එළවළු යැවීම, ණය යෝජනා ක්‍රම හා මූල්‍යාධාර ලබා දීම, වාරිමාර්ග නිසි ලෙස නඩත්තු කරමින් ජලය බැස යාම කළමනාකරණය කිරීම, පොහොර සහනදායී මිලට ගැනීමට ක්‍රමයක් සකස් කිරීම, වන සතුන්ගේ විනාශය අවම කර ගැනීම සඳහා ආරක්ෂිත දැල් පහසු මිලට ලබා

ගැනීම, සහන මිලට වායුරයිපල් ලබා දීම, කෘෂි උපදේශකවරුන්ගේ නිර්දේශ මත නියමිත බීජ භාවිතයට ගොවීන් පෙලඹවීම, දේශීය කෘෂි යෙදවුම් භාවිතයට ගොවීන් පෙලඹවීම හා නිෂ්පාදනයට පහසුකම් සැලසීම, වසර ගණනාවක් පුරන්ව ඇති කුඹුරු පිළිබඳව සොයා බලා කීර වගාකරුවන්ට බදු ක්‍රමයක් යටතේ ඒවා කීර වගාව සඳහා ලබා දීම සහ කොළ එළවළු සඳහා අගය එකතු කළ නිෂ්පාදන හඳුන්වාදීම, ක්ෂුද්‍ර ජල සම්පාදන ක්‍රම වැනි නව තාක්ෂණ ක්‍රම හඳුන්වා දීම, කීර වගාව සඳහා භාවිතා කරන උපකරණ වන තෙල් ඉසින යන්ත්‍ර, උදලු, සවල්, අලවංගු, කප්පාදු කතුරු, විල්බැරෝ යනාදිය ගොවීන්ට ලබා දීමට යෝජනා කර ඇත.